

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI**

București, Str. Nicolae Tonitza nr.8, Sector 3, Tel / Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: apador@dnt.ro

Nr. 56/26.09.2003

Domnule Ministru al Justiției,

Subscrisa Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki (APADOR-CH), cu sediul în București, str. Nicolae Tonitza nr.8, sector 3,

în baza articolelor 20 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și 5 din Legea nr.29/1990 privind contenciosul administrativ,

vă solicităm să **declasați informațiile clasificate ca secret de serviciu la articolul 6 alineatul 2 din Ordinul nr. 1883/737 din 2003 al ministrului justiției și al ministrului sănătății privind înființarea Comisiei comune a Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății de analiză a deceselor survenite în sistemul penitenciar, publicat în Monitorul Oficial nr.614/29.08.2003. La Ministerul Justiției ordinul a fost înregistrat la nr.1883 din 3 iulie 2003.**

Motivele solicitării sunt următoarele:

1. Informațiile la care se referă art.6 al.2 din Ordinul 1883/737 din 2003 nu se încadrează în definiția legală a informațiilor secrete de serviciu prevăzută în art.15 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.

La articolul 6 alineatul 2 din Ordinul nr.1883/737 din 2003 se prevede:
"Concluziile formulate privind modul de acordare a serviciilor și îngrijirilor medicale constituie secret de serviciu."

Aceste concluzii clasificate de dv. ca secrete de serviciu sunt cele care rezultă dintr-o anchetă administrativă referitoare la **cauzele și condițiile producerii unui deces în penitenciar**. Iar **condițiile decesului** includ -potrivit art.1 al. 1 și art. 3 din ordinul menționat- *"calitatea serviciilor și îngrijirilor medicale acordate până la deces"*.

Art.15 lit.e din Legea nr.182/2002 definește **informațiile secrete de serviciu** ca fiind doar *"informațiile a căror divulgare este de natură să determine prejudicii unei persoane juridice de drept public sau privat"*.

Concluziile privind acordarea de îngrijiri medicale înainte de producerea decesului au un caracter general și nu prezintă detalii ale activității medicale, iar aducerea lor la cunoștința publicului nu are cum să determine prejudicii nici unei persoane juridice, indiferent dacă ele relevă sau nu deficiențe în această direcție.

Este evident că dacă nu se constată deficiențe în acordarea de îngrijiri medicale, nici nu se pune problema producerii de prejudicii unei persoane juridice.

În cazul în care se constată că au existat deficiențe, "divulgarea" concluziilor privitoare la modul de acordare al îngrijirilor medicale nu va determina prejudicii persoanelor juridice implicate, existența deficiențelor antrenând, conform legii, răspunderea persoanelor fizice și juridice vinovate. Nu se poate pune semnul egalității între tragerea la răspundere, în condițiile legii, a celor vinovați și producerea de prejudicii persoanelor juridice implicate, persoane juridice obligate să vegheze la respectarea dreptului la viață a celor aflați în custodia lor.

Nu poate să constituie "prejudiciu" în sensul art.15 lit.e din Legea nr.182/2002 antrenarea răspunderii juridice a celor vinovați de încălcarea legii. Nimeni nu poate fi prejudiciat dacă este obligat să respecte legea și dacă e tras la răspundere când o încalcă.

De aceea, având în vedere că informațiile la care se referă art.6 al.2 din Ordinul nr.1883/737 din 2003 nu pot să determine prejudicii unei persoane juridice de drept public sau privat, clasificarea lor ca secrete de serviciu este ilegală, este contrară art.15 lit.e din Legea nr.182/2002.

2. Informațiile la care se referă art.6 al.2 din Ordinul 1883/737 din 2003 sunt exceptate de la clasificare și prin art.33 din Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.

Chiar dacă, presupunând prin absurd, informațiile la care se referă art.6 al.2 din Ordinul 1883/737 din 2003 s-ar fi încadrat în definiția legală a secretelor de serviciu din art.15 lit.e din Legea 182/2002, ele tot nu puteau fi clasificate ca secrete de serviciu datorită interdicției din art.33 din Legea nr.182/2002.

Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, lege cadru în materia "secretelor", interzice în art.33 "*...clasificarea ca secrete de serviciu a informațiilor care, prin natura sau conținutul lor, sunt destinate să asigure informarea cetățenilor asupra unor probleme de interes public sau personal, pentru favorizarea sau acoperirea eludării legii sau obstrucționarea justiției*".

O dispoziție similară există și în art.13 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public: "*Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau instituție publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public*".

Calitatea asistenței medicale acordate unei persoane aflate în penitenciar (în custodia statului, deci "pe răspunderea" statului) nu poate să constituie "secret de serviciu" într-un stat care se definește a fi democratic, iar nu totalitar.

Regimul penitenciar se află în răspunderea statului și este unul de executare a sancțiunilor penale. O persoană aflată în detenție nu-și poate alege nici medicul și nici tratamentul, depinzând exclusiv de modul în care agenții statului îi asigură asistența medicală. De aceea, orice chestiune legată de deficiențe ale agenților statului în asigurarea condițiilor normale de executare a pedepsei, inclusiv calitatea asistenței medicale, nu poate fi "secretă", ci este de interes public, privind activitatea unei instituții publice.

Statul este obligat să răspundă pentru greșelile agenților săi care au produs prejudicii celor aflați în custodie. Dacă aceste greșeli (deficiențe ale acordării asistenței medicale) sunt clasificate ca secrete de serviciu, ele nu vor putea fi cunoscute niciodată de cei îndreptățiți la repararea prejudiciului. Nici chiar familia decedatului nu va avea acces la concluziile complete ale anchetei administrative.

Singura rațiune de a clasifica ca secrete concluziile privind modul de acordare a serviciilor și îngrijirilor medicale până la deces este ascunderea greșelilor, a deficiențelor care s-ar putea constata. Pentru că dacă în toate cazurile asistența medicală este corespunzătoare, nu există nici o justificare logică de a ascunde acest lucru.

De aceea, clasificarea ca secrete de serviciu a informațiilor la care se referă art.6 al.2 din Ordinul 1883/737 din 2003 intră în contradicție de mai multe ori cu interdicția de clasificare prevăzută în art.33 din Legea nr.182/2002, întrucât împiedică informarea cetățenilor asupra unor probleme de interes public (activitatea unei instituții publice), nu permite nici măcar informarea rudelor celui decedat cu privire la condițiile decesului și ascunde încălcările de lege ce se pot produce în legătură cu acordarea asistenței medicale în penitenciar.

In concluzie, în raport de motivele expuse, vă solicităm să declasificați informațiile clasificate ca secret de serviciu la articolul 6 alineatul 2 din Ordinul nr. 1883/737 din 2003, publicat în Monitorul Oficial nr.614/29.08.2003.

Menționăm că o solicitare similară am adresat și ministrului sănătății.

Vă mulțumim pentru colaborare.

26 septembrie 2003

Consiliul de conducere al APADOR-CH